

Huleveden reitti on luonnonmukainen,
viipylevä ja sitä pidetään kunnossa

Työmaavedet eivät
kuormita vesistöjä

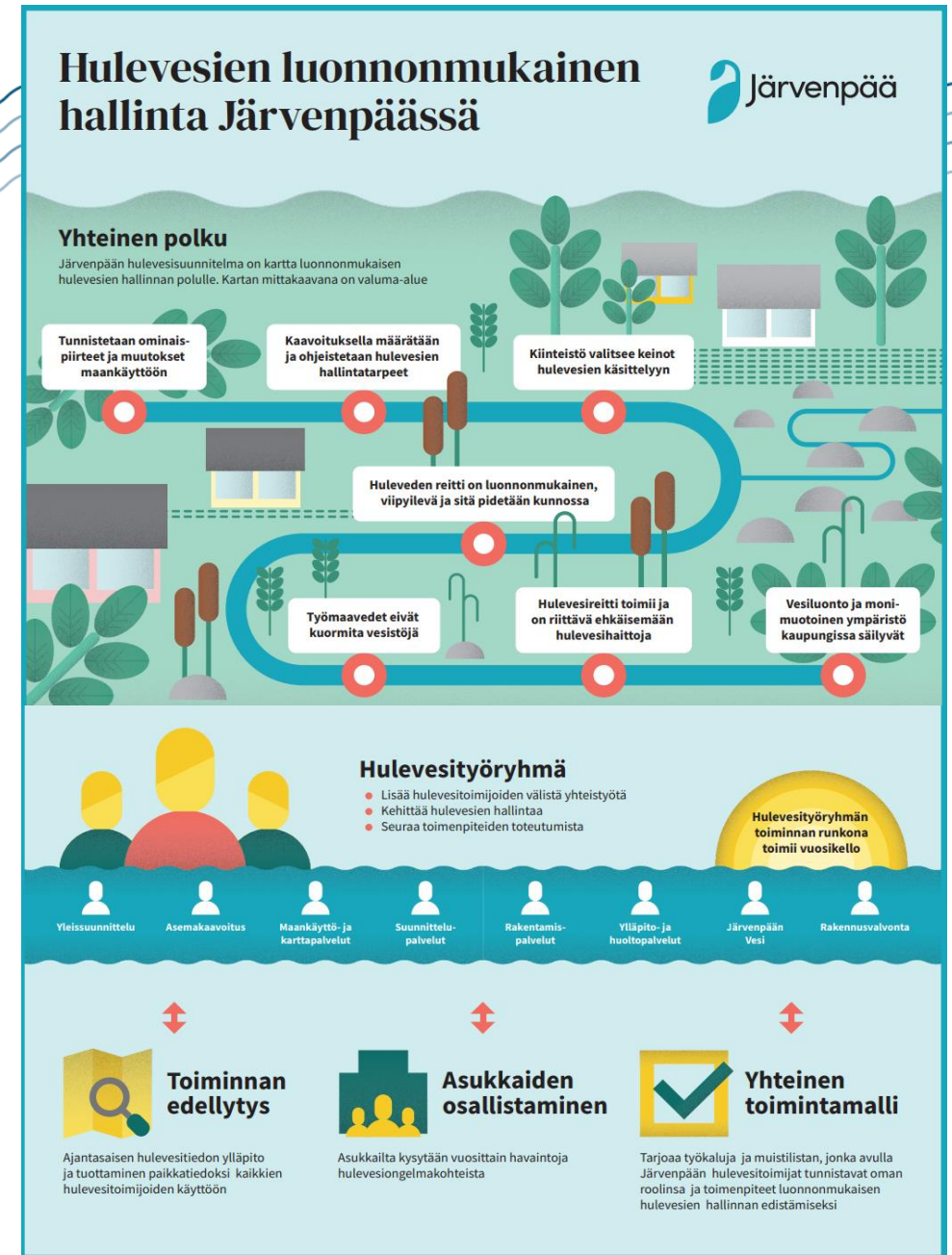
Hulevesireitti toimii ja
on riittävä ehkäisemään
hulevesihaittoja

Toimintamallien jalkautus ja hulevesityöryhmät

Loppuseminaari 15.5.2025
Reetta Lehto ja Paula Jäntti

HULEVET-hankkeen tausta

- Taustalla Loutinoja kuntoon –hanke (2019–2020), jossa tehtiin Järvenpään kaupungille hulevesien kokonaisvaltaisen suunnittelun ja käsittelyn toimintamalli kunnan maankäytön suunnittelun ja kaavoituksen käyttöön.
- Hulevesien hallinnan toimintamalli ja hulevesityöryhmä mallin jalkauttajana koettiin Järvenpäässä toimivaksi tavaksi kehittää ja suunnitella hulevesien hallintaa.
 - Haluttiin levittää toimintamallia muihin kuntiin
 - HULEVET-hankkeen idea syntyy

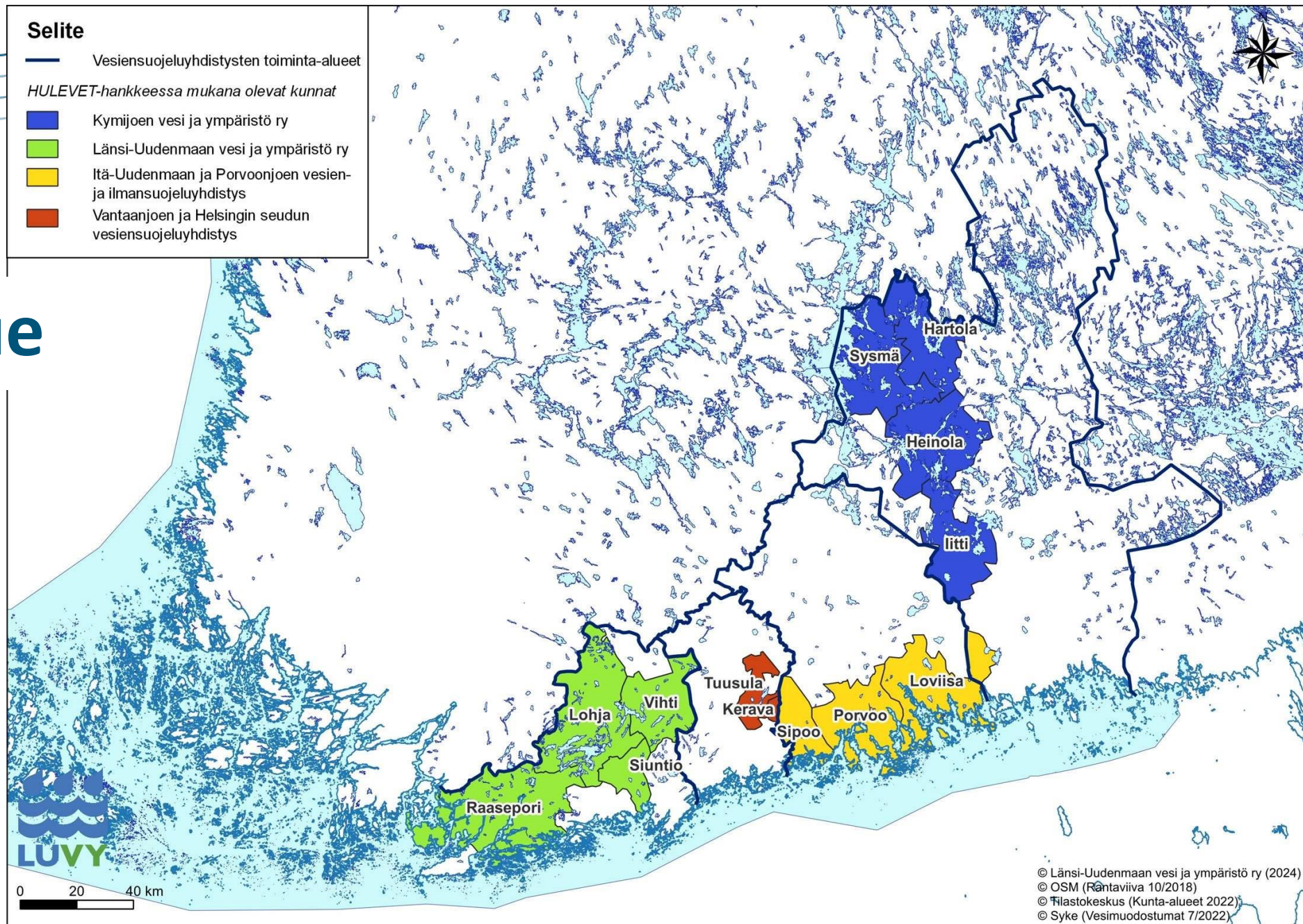
Esityksen sisältö

- Toimintamallin tavoite ja sen jalkauttaminen
- Toimintamallin sisältö
- Esimerkkejä hankkeessa toteutetuista toimintamalleista ja hulevesityöryhmistä
- Toimintamallien toteutuksen edellytyksistä kunnissa
- Hankkeen onnistumisista

Toiminta-alue

Mukana erilaisia kuntia:

- pinta-ala
- maankäyttö
- vesistöjen tila ja herkkyyks
- hulevesien hallinnan lähtötaso
- kuntaorganisaation koko ja resurssit

Toimintamallin tavoite

- **Edistää hulevesien luonnonmukaista hallintaa**
- Yhteinen toimintamalli –periaatteet
 - Työkalu, muistilista
 - Kunkin hulevesitoimijan oma rooli ja toimenpiteet
- Hulevesityöryhmä mahdollistaa:
 - Yhteistyö hulevesitoimijoiden välillä luo säännöllisiä käytänteitä, kehittää hulevesien hallintaa ja seuraa toimenpiteiden toteutumista
 - Ennakoimattomissa tilanteissa tai havaituissa kehittämiskohteissa toimiminen ryhmässä on todennäköisemmin hyödyksi kuin haitaksi
 - Kehitys, strategia ja tavoitteet + prosessin toimivuus
- Yhteistyön vahvistaminen

Toimintamallin jalkautus – johdanto prosessin polulle

- Aloituskysely: missä ja minkä suuruisia hulevesiongelmia on havaittu?
- Mitä taustatietoa (selvityksiä) on saatavilla?
- Ketkä ovat mukana?
- Kokoukset kunnan hulevesitoimijoiden kesken – tuodaan eri yksiköt yhteisen pöydän ääreen keskustelemaan
- Taustatiedot, lähtötilanne
- Puuttuvan tiedon tunnistaminen ja roolit

Toimintamallin jalkautus – polun alussa

Toimintamallin sisältö

- **Lähtötilanne**
 - Kartoittaminen, määrittäminen, rajaaminen, olemassa oleva/puuttuva aineisto
 - Hulevesien hallinta osana kunnan vesistövisiota
 - Hulevesien reitit, haitat, määrä ja laatu
- **Hulevesien hallintamenetelmät**
 - Viivyttäminen, imeyttäminen, johtaminen, käsittely
- **Prioriteettitasot hulevesien hallinnassa**
 1. Muodostumisen ehkäisy
 2. Hyödyntäminen ja käsittely syntypaikalla
 3. Johtaminen muualle luonnonmukaisia rakenteita myöten
 4. Johtaminen muualle viivytettäväksi ja puhdistettavaksi ennen vesistöön johtamista
 5. Johtaminen hulevesiviemäröinnillä suoraan vesistöön (likaiset hulevedet jätevesiviemäriin)
- **Lainsäädäntö ja ohjeistukset**
 - Alueidenkäyttölaki (entinen MRL), vesilaki, vesihuoltolaki
 - EU:n tulvadirektiivi (2007/60/EY) sekä laki tulvariskien hallinnasta
 - Laki vesienhoidon järjestämisestä, ympäristönsuojelulaki, luonnonsuojelulaki
 - Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta
 - Maantielaki ja ratalaki
 - Muut hulevesiin liittyvät asetukset, säädökset ja oppaat
 - Kunnan oma paikallinen hulevesien hallintaan liittyvä ohjeistus
- **Vastuut ja velvollisuudet**
 - Kunnat vastaavat hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueilla
 - Yhteistyö kunnan vesihuoltolaitoksen kanssa
 - Kiinteistöjen omistajat vastaavat omien kiinteistöjensä hulevesijärjestelmistä
 - ELY-keskusten vastuulla on valvonta (luvat, yleinen etu) rahoitus, ohjeistus ja neuvonta sekä valtion teiden kunnossapito
- **Ratkaisuvaihtoehdot, suunnittelun keinot, työkalut**
 - Tehdyt selvitykset (mm. pienvedet, luontoarvot)
 - Eri kuntasektorien osallistuminen suunnitteluun ja tehtävien selkeä roolittaminen
 - Suunnittelu kaavoitus- ja/tai rakennusprosessin yhteydessä
 - Valuma-alueelähtöisyys samanaikaisesti yleiskaavan laatimisen kanssa
 - Asemakaavatason hulevesien hallinta
 - Kunnan paikkatietoaineistot ja niiden kehittäminen
- **Yhteistyö ja viestintä**
 - Kunnan oma hulevesityöryhmä ja vuosikello
 - Tietoisuus ja kuntalaisten osallistaminen (kyselyt)
 - Tonttikohtainen hulevesien hallinta: kuntalaisten ja rakentajien ohjeistaminen
- **Mittarit, vertailu, tulevaisuus**
 - Toiminnan kehittäminen (hulevesityöryhmä)
 - Kunnossapidon rooli
 - Tiedon tuottaminen ja seuranta

Toimintamallit

- Päijät-Hämeen kuntien hulevesien hallinnan yhteinen toimintamalli

VUOSIKALENTERI 2025

KERAVA

Keravan kaupungin
hulevesityöryhmän vuosikello,
pilotointivuosi 2025

Hulevesityöryhmän kokous nro 3

- kuluneen vuoden katsaus
- rakennusvalvonnan, suunnittelun ja paikkatiedon kuulumiset
- kehityskohteita seuraavalle vuodelle

Hulevesikysely 2025 kuntalaisille

Toimintasuunnitelma vuodelle 2026

Hulevesityöryhmän kokous nro 2

- Kunnossapidon ja rakentamisen kesäkuulumiset
- Kuulumiset vesistötalkkaritoiminnasta
- K-U ympäristökeskuksen terveiset

Hulevesireittien drone-kuvaus

- kasvillisuuden kehittymisen seuranta
- kuvausaineiston vienti paikkatietoon

- Työmaavesiohjeen laadinta ja käyttöönotto

(<https://julkaisu.hsy.fi/paakaupunki/seudun-tyomaavesiohje/2.html>)

Toimintasuunnitelman viimeistely

Scalgo Live mallinnusohjelman hankinta

Alkaneen vuoden toiminnan suunnittelu, esim. kunnossapidon ohjelmoidut ojien perkaukset

Hulevesityöryhmän kokous nro 1

- Toimintamallin teksti valmiiksi
- Maankäytön muutokset valuma-alueella, kaavoitushankkeiden esittely

Vesistötalkkarit maastoutuvat toukokuussa:
hulevesirumpujen mittausta, ojien siivousta,
vieraslaajitorjuntaa

Hulevesijärjestelmän mitoitusohjeiden laadinta ja käyttöönotto, s.207

<https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2012/1481-hulevesiopas>

Ojien ja rumpujen ohjelmoituja kunnossapitotöitä

Toimintamallien toteutuksen edellytykset kunnissa:

- Maaseutumaiset vs. kaupunkimaiset kunnat
 - Tarve hulevesien hallinnalle kaikissa kunnissa
 - Hulevesien hallintaa vai valuma-aluekunnostusta?
 - Erilaiset lähtökohdat ja tarpeet hulevesien hallinnalle, esim. vettä läpäisemättömän pinnan osuus ja laatu
 - Miten sama ongelma ratkotaan maaseudulla ja kaupungissa?
- Hulevesityöryhmän toimintavalmius tulevaisuudessa
 - Onko resursseja perustaa hulevesityöryhmä: työn määrä, vastuuhenkilöiden valinta
 - Muut resurssitekijät: osaaminen, talous, ajankäyttö
 - Työyhteisön koko ja matala hierarkia
 - Luotiinko hankkeen aikana hyviä käytänteitä?, esim. vuosikellot
 - Onko hulevedet mainittu kunnan strategiassa?

Hankkeen onnistuminen: työn jalkautuminen jatkuu kunnissa

- Positiiviset:
 - Tietoisuuden kasvu, opit omaan työhön
 - Oman roolin tunnistaminen hulevesitoimijana
 - Yhteistyö tiiviimpää eri yksiköiden kesken
 - Ylikunnallinen yhteistyö
 - Hulevesityöryhmät jalkauttavat hanketyötä jatkossa
- Negatiiviset:
 - Henkilöstövaihdokset voivat viedä vastuuhenkilöt työryhmiltä
 - Resurssien riittävyys?
- Lisäksi: Vesiensuojeluyhdistykset ovat resurssiensa mukaisesti hankkeen jälkeenkin mukana kuntien hulevesityöryhmien kokouksissa.
 - Tuki hulevesityöryhmälle
 - Alueellinen asiantuntemus vesistöistä työryhmän käytössä

Yhteenveto

- Toimintamalleja tarvitaan kunnan ominaisuuksista riippumatta.
- Toimintamallit voivat olla erilaisia.
- Toimintamallien avulla kunnissa paremmat mahdollisuudet kehittää hulevesien hallintaa suunnitelmallisesti.

VAIKUTA
VESIIN

Kiitos!

HULEVET

Vantaanjoen ja Helsingin seudun
vesiensuojeluyhdistys ry

Västra Nylands vatten och miljö rf

Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen
vesien- ja ilmansuojeluyhdistys r.y.
Runeborginkatu 17, 06100 PORVOO

Föreningen vatten- och luftvård
för Östra Nyland och Borgå a.r.f.
Runeborgsgatan 17, 06100 BORGÅ

Kymijoen
vesi ja ympäristö ry

